

delig og begrundet Ansøgning for hele Landets Vedkommende. Efter hvad jeg har set, har jeg faaet det Indtryk, at der i Kommunalbestyrelserne i den Henseende i det Hele taget har fundet en Udvikling Sted i Retning af Humanitet, og naar jeg har hørt Noget, saa har det snarere været en Beflagelse over, at man har været for let til at give end det Modsatte, skjøndt der naturligvis ogsaa kan forekomme Tilfælde paa det Modsatte. Nu vil jeg altsaa spørge: Hvorfor tage det fra Kommunerne, og derved indskrænke deres Virksomhed med denne saa væsentlige Del af de Opgaver, som de hidtil have haft? Dette er ikke blevet forklaret, det have de Herrer overset, men det skyldes de os at forklare. Dertil kommer endvidere, at de Herrer have foreslaaet, at denne Del af Kommunernes Forretninger skulde overdrages til et andet Raad, som ogsaa var valgt i Kommunerne men efter en anden Valgloov. Deraf vilde altsaa Følgen blive, at vi i Stedet for eet kommunalt Raad i hver Kommune fik to, men med den Forskjel, at det ene kommunale Raad skaffede en Del af Pengene til, hvad det andet Raad brugte. Jeg tillader mig at tro, at dette er en mindre heldig Ordning, men jeg kommer til at urgere det saa meget mere, som det i en endnu højere Grad faar Anvendelse paa, hvad de Herrer have foreslaaet med Hensyn til Staten; thi med Hensyn til Staten vil det Samme blive Tilfældet efter Forslaget, at de kommunale Raad ville give Penge ud, som Staten skal betale. Nu har rigtignok det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgfreds (Holstein-Ledreborg) i forrige Møde fortalt os, at Staten var saa rig, at dette ikke gjorde Noget. Dette er nu en Paastand, som er noget ny i vore Forsamlinger her; man pleier ikke gjerne at indrømme dette i den Grad. Jeg vil dertil sige, at naar Finansiernes Staa sig saa vel, ja, selv om de ikke stode sig saa vel, kan jeg meget godt tænke mig, at et saa smukt og godt Formaal som det at støtte Fattigvæsenet kan være en værdig Opgave for Staten — og vi udføre jo dette allerede, idet der er væsentlige Punkter, hvor Staten yder Fattigforplejelsen en ganske betydelig Hjælp. Dette kunde jo ubivides — men vel at mærke under den Betingelse, at vi ikke fravige de Grundsætninger, der maa ligge til Grund for ethvert ordnet Samfund; de Grundsætninger, som vi ufravigelig have fulgt i den Tid, vi have bestaaet som Rigsdag, og som ere gjorte gjældende ved mangfoldige Leiligheder, stadig have været gjorte gjældende. Dertil regner jeg som en af de første, at den Myndighed, som bevilger Pengene, ogsaa bliver den, der faar Indflydelse paa og Tilsyn med Pengenes Anvendelse. Dette er en Grundsætning, som vi skulle betænke os paa at fravige. Jeg kan ikke negte, at det ser ganske besynderlig ud for mig, naar jeg, som har saa levende i Erindring, hvilke

Anstrengelser Rigsdagen bestandig har gjort og endnu gjør for paa det Allernøiagtigste at bestemme de Vilkaar, under hvilke og den Maade, hvorpaa Statens Penge bør anvendes, nu ser et Forslag fremkomme, som gaar ud paa, at en anden Myndighed, en rent lokal Myndighed, paa hvis hele Sammenfatning og Forretningsførelse Staten ikke er i Stand til at øve den allermindste Indflydelse, skal kunne udskrive af Statskassen saa store Bidrag, som den lystet. Dette er ikke rigtigt. Det ville de Herrer se ved nærmere Eftertanke, naar de ville tænke sig, hvorledes et saadant Raad vil komme til at virke. Det vil aldeles ikke have det Vaand, som hviler paa den, der veed, at han anvender deres Penge, som have valgt ham. Det vil altsaa staa værgeløst dels lige over for sine egne Medlemmers gode Hjerte og Barmhjertighed, en Egenkab, som er meget udbredt i vor Nation, og dels lige over for deres Forbringer, som kunde ønske at nyde Godt deraf, og som ligefrem maatte sige til dette Raads Medlemmer: kom med det, det koster Oder jo ikke det Mindste, Statskassen er rig, det have vi hørt, lad Statskassen betale det; naar jeg kun faar et Par Hundrede Rigsdaler, er det meget rart og trysteligt og behageligt for mig. I kunne sagtens give mig dem, I skulle jo ikke betale en eneste Skilling. (En Stemme: Jo, gennem Statterne!) Den Udvikling at tage dette Hensyn ere vi ikke komne til endnu; med al den Udvikling, vi have modtaget, tror jeg, at vi Alle have gjort den Erfaring, at man mindst omkring i Landet, naar det gjælder om at faae Noget ud af Statskassen, ikke er saa meget nøie-regnende, saa vil man have saa Meget som muligt. Det vilde altsaa, som De se, blive en overmaade betænkelig Oekonomi, som paa denne Maade vilde blive indført med Hensyn til Statsmidlerne. Det ærede Medlem henviste til, at der kunde blive stillet andre Forbringer, som vilde vidne om, at Staten havde tilstrækkelige Midler i sin Magt, og han henviste selv tydelig nok til de Forslag, der kunde komme til Bevillinger til Landets Forsvar. Nu vel, det ærede Medlem har jo Lov til at have sine Anskuelser i saa Henseende, og han vil jo faae Leilighed til at forsvare og udvise dem. Jeg vil sige til, at jeg haaber, at det ærede Medlem vil gjøre et virkeligt grundigt Studium af dette Spørgsmaal, som det forekommer mig, at han ikke har gjort af det foreliggende, inden han danner sig sin endelige Mening med Hensyn til Vigtigheden af Udviklingen af Landets Forsvar. Men dette er jo Noget, som endnu ikke er afgjort. Inden vi imidlertid have Spørgsmaalet afgjort, om det ikke er nødvendigt at anvende en Del af det Overskud, som vi nu have, paa Udviklingen af Landets Forsvar, vilde det være meget ubesindigt at anvende det paa en saa uproduktiv Maade som efter det Forslag, som det ærede Medlem har været med til at indbringe. Vi have hidtil stadig opfattet vor Opgave paa en